

1923
2023

NOVOSADSKI SAJAM 100 ZAUVEK

 MEĐUNARODNI
**POLJOPRIVREDNI
 SAJAM** 20 - 26/5/2023
ufi
Approved
EventNAJBOĐE IZ VOJVODINE
THE BEST OF VOJVODINA

SAJAMSKE INFORMACIJE

Novi Sad / 21. maj 2023.

Broj / 1

OTVOREN JUBILARNI 90. MEĐUNARODNI POLJOPRIVREDNI SAJAM

POLJOPRIVREDA JE PRIORITET, A DRŽAVA SAGOVORNIK

– Poljoprivreda spada u prioritete Vlade Srbije, a to govori da na sve načine želimo da razumnim, mirnim dijalogom rešimo probleme koje trenutno imamo u ovoj oblasti – rekla je juče na otvaranju Međunarodnog poljoprivrednog sajma ministarka poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede **Jelena Tanasković**. – Želim organizatorima i domaćinima da čestitam rođendan, ne mali, stogodišnjicu postojanja i jubilarni 90. međunarodni poljoprivredni sajam. Zemlja partner ovogodišnjeg sajma je Italija koja je u prethodnom periodu pokazala da je izuzetan prijatelj Republike Srbije, a naročito kad se priča o poljoprivredi. To pokazuje i robna razmena poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda sa ovom zemljom, koja je u 2022. godini iznosila 583,5 miliona evra, što je 20 odsto više nego 2021. godine. Potencijal za unapređivanje naše saradnje je velik i sigurno je da će se u tom pravcu

i ići.

Ministarka je ukazala da želi da se zahvali srpskim domaćinima na posvećenosti i na tome što izdržavaju sve pritiske, rade, proizvode i bore sa svim nedaćama na tržištu, posebno sada kad se poljoprivreda nalazi u teškom trenutku zbog opšte globalne situacije u svetu.

– Poručujem im da je njihova država sa predsednikom Aleksandrom Vučićem na čelu i Vladom Srbije uz njih, da ne treba da na nas gledaju kao na one koji sede s druge strane stola već da u nama vide sagovornike i prijatelje. Ja sam njihov predstavnik u Vladi i trudiću se da budem deo njih i da ih predstavljam i izvučem maksimum kako bismo prevazišli aktuelne probleme i uspostavili novi sistem funkcionisanja koji je usmeren prema Evropi, prema kojoj idemo. Hvala vam što znate da će vaša država uvek stati iza vas i da je agrarna politika na izuzetno visokom nivou da se time

intenzivno bavimo svaki dan. Gledamo i kako da povećamo stočni fond, kako da kvalitetom dostignemo evropske proizvode i standarde i otvorimo nova tržišta. Jedno od takvih je i Kina, sa kojom smo potpisali dva važna protokola, važna za naše poljoprivrednike koji se bave proizvodnjom meda i hrane za kućne ljubimce. Tražimo nova tržišta jer Srbija proizvodi izuzetno kvalitetne proizvode koji mogu biti konkurentni na tržištima Evrope i sveta – rekla je Jelena Tanasković.

Ona je ukazala da Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede podržava Nacionalnu izložbu stoke i Izložbu genetskih potencijala. Po njenim rečima, genetski potencijal je tematika kojom se Ministarstvo intenzivno bavi jer je to šansa da se unapredi profitabilnost rada poljoprivrednika i put da budu konkurentni na stranim tržištima.

nastavak na strani 2

POKLON-IGRA

Расипач ХМС-А 1000

Сејалица OZDUMAN

Прскалица BADILLI 600 I

PET POKLONA ZA POSETIOCE

Posetioce sa kupljenim ulaznicama na Novosadskom sajmu očekuju vredni pokloni - dva traktora, sejalica, prskalica i rasipač.

Agropanonka će pokloniti traktor BELARUS 820 i rasipač HMS-A 1000. Prskalicu BADILLI od 600 litara i sejalicu OZDUMAN daruje firma MBV, a Kite DOO traktor JOHN DEERE 5045D.

Za učestvovanje u Poklon-igri potrebno je na poleđini kupljene ulaznice čitko ispisati tražene podatke, a potom je ubaciti u kutiju koja je postavljena preko puta Sajamske fontane. Kuponi sa imenima srećnih dobitnika biće izvučeni u četvrtak, 25. maja, u 17 časova, dok je uručenje poklona predviđeno za petak, 26. maj, u 12 časova. ♦

PORODIČNI DAN

Porodični dan je sreda, 24. maj. Tada cela porodica, sa decom do 14 godina, bez obzira na to koliko ih ima, Sajam može da poseti uz jednu ulaznicu kupljenu za 700 dinara.

Sve kupljene ulaznice su i kuponi za učestvovanje u Poklon-igri. ♦

ULAZNICE

- Pojedinačne 700 RSD
- Kolektivne 500 RSD
- Penzioneri i deca 350 RSD

KAPIJE OTVORENE OD 9 DO 19 ČASOVA

Radno vreme Međunarodnog poljoprivrednog sajma je od 9 do 19 časova, a u petak 26. maja od 9 do 16 časova. ♦

FAIR INFORMATION

• Strana 7

 ГЛОБОС
 ОСИГУРАЊЕ
 Сигуран животни ослонац
 GENERALNI
 SPONZOR

 ITALIJA
 ZEMLJA
 PARTNER

 БАНКА
 ПОШТАНСКА
 ШТЕДИОНИЦА
 1921
 BANKA
 PARTNER

 aldahra
 ZLATNI
 SPONZOR

 mts
 2022
 MREŽA
 BROJ 1
 RATEL
 SPONZOR JUBILEJA

 MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
 ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

 Град Нови Сад
 ПOKPAJИHCKA BЛAДA

OTVOREN JUBILARNI 90. MEĐUNARODNI POLJOPRIVREDNI SAJAM

POLJOPRIVREDA JE PRIORITET, A DRŽAVA SAGOVORNIK

nastavak sa strane 1

Italija, Zemlja partner 90. međunarodnog poljoprivrednog sajma, ove godine uz kolektivnu izložbu na kojoj će se predstaviti italijanske kompanije iz sfere agrara priprema i niz kulturnih događaja u Novom Sadu. Ministar poljoprivrede Italije **Frančesko Lolobriđida** je naglasio je da je boravak na ovoj manifestaciji prilika da se razgovara o budućnosti obe zemlje, Srbije i Italije, a pre svega kada je reč o saradnji u oblasti poljoprivrede.

– Čast mi je da budem ovde i da posetim prvi put zemlju sa kojom smo vezani istorijom, kulturom, a nadam se da ćemo biti povezani i u svim drugim oblastima. S ministarkom Tanasković razgovaraću o onome što je budućnost obeju zemalja, a to je sistem promocije u oblasti poljoprivrede. Očekujem mnogo pozitivnih rezultata u oblastima istraživanja i proizvodnje kvalitetnih poljoprivrednih proizvoda, posebno u ovom vremenu globalizacije – rekao je Lolobriđida. – Veoma je važno da pružamo podršku jedni drugima jer je sigurno da će

saradnja biti obostrano korisna i od nje ćemo benefite imati svi. ♦

Ministarka poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Jelena Tanasković je ukazala da želi da se zahvali srpskim domaćinima na posvećenosti i na tome što izdržavaju sve pritiske, rade proizvode i bore sa svim nedaćama na tržištu, posebno sada kad se poljoprivreda nalazi u teškom trenutku zbog opšte globalne situacije u svetu.

JUBILEJI POČETAK NOVOG VEKA RAZVOJA

Gradonačelnik Novog Sada Milan Đurić istakao je da su jubileji Novosadskog sajma prilika da se podvuče crta, da se osvrne i vidi značaj uloženi napora i posvećenosti koji su i lekcije i pouka i priprema za budućnost.

– Kad se vratimo u davnu 1923. godinu, kada je održana prva Novosadska izložba, prva u istoriji Novosadskog sajma, vidljivo je da se ova priredba ne samo zadržala u gradu u kojem je ponikla već je i rasla zajedno s gradom i postala njegov neraskidiv deo – rekao je Đurić. – Jubileji označavaju početak novog veka razvoja i verujem da će Novosadski sajam i Međunarodni poljoprivredni sajam, kao svojevršni ambasadori našeg grada, koji su u svetu pronosili njegovo ime, nastaviti da rastu s Novim Sadom, kao i da će nove generacije Novosađana sa

svojim porodicama nastaviti da ih posećuju.

On je ukazao da Grad Novi Sad kontinuirano pruža podršku poljoprivrednicima s teritorije grada i da ove godine podrška poljoprivrednim proizvođačima iznosi 70 miliona dinara.

– Izdvajamo sredstva za mlade poljoprivrednike, za poljoprivrednike koji se bave organskom proizvodnjom, a novina je podrška malim porodičnim gazdinstvima koja se bave preradom, kao i proizvođačima vina. Svake godine Gradska uprava za privredu učestvuje na Poljoprivrednom sajmu, gde svi građani mogu da se informišu o svim programima i subvencijama, a dosadašnji korisnici subvencija da se predstave poseticima – rekao je Đurić. ♦

DOGAĐAJ ZA PAMĆENJE

Generalni direktor Novosadskog sajma Slobodan Cvetković je istakao da je u godini kad Novosadski sajam slavi vek postojanja organizovan 90. međunarodni poljoprivredni sajam na kojem se okupilo više od 1.100 izlagača iz 26 zemalja, a privrednici 14 zemalja predstavljaju se na kolektivnim izložbama. – Sajam će obeležiti Izložba

poljoprivredne mahanizacije, Izložba organskih proizvoda i proizvoda sa geografskim poreklom, Nacionalna izložba stoke i Izložba genetskih potencijala, biće organizovan Dan stočara, Dan voćara – rekao je Cvetković. – Potrudili smo se sinergijom svih nivoa vlasti i sa svim partnerima priredimo događaj za pamćenje. ♦

SKUP „AGROBIZNIS BEZ GRANICA“

KVALITET I BEZBEDNOST HRANE PRIORITET

– Srbija mnogo ulaže u kvalitet i bezbednost hrane pri čemu je posebno dragocena saradnja sa Italijom – rekla je ministarka poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Srbije **Jelena Tanasković** na jučerašnjem skupu „Agrobiznis bez granica“ koji su organizovali Banka Intesa i Italijanska agencija za spoljnu trgovinu ITA/ICE. – Srbija ima mnogo toga da ponudi u poljoprivredi i prehrambenom sektoru Italiji, i u isto vreme našim državljanima širok spektar italijanskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Visok stepen saradnje već je ostvaren u veterinarskom sektoru, radi se na fitosanitarnim sertifikatima, urađeno je mnogo na transparentnosti svih mogućnosti i više nema dileme da Srbija čini sve da kvalitet i bezbednost hrane iz naše

zemlje zadovoljava standarde na postojećim, ali i novim tržištima.

Ona je ukazala da su poljoprivrednici nezadovoljni poslednjih dana jer sami ne znaju kako da reše probleme s kojima su suočeni.

– Budžet je jedan i mi radimo na tome da se sve dovede u red. Naglašavam da je budžet za poljoprivredu ove godine najveći u poslednjih 15 godina, i biće još veći. Najveći deo budžeta odlazi na subvencije, država pomaže koliko može, ali će i nastaviti da traži nova tržišta i nove mogućnosti – naglasila je Jelena Tanasković.

Ministar poljoprivrede, prehrambenog suvereniteta i šumarstva Italije **Frančesko Lolobridida** istakao je da je u Italiji bezbednost hrane

primarna i da je prisustvo velikog broja italijanskih firmi i preduzetnika na Sajmu dokaz da je isto i u Srbiji.

– Želimo da budemo prisutni u proizvodnji, preradi hrane, distribuciji jer je cilj da bezbednost i kvalitet ljudske hrane bude na najvišem nivou – istakao je Lolobridida. – Italija ima tu mogućnost, a Srbija može zajedno sa nama da ide tim putem.

On je podsetio da je Italija prva zabranila upotrebu sintetičkih proizvoda.

– Uzgoj stoke i kvalitetna hrana su prioritet i ona mora biti dostupna svima, a u isto vreme mora se obezbediti da agrobiznis ostvaruje profit. U tome će Italija pomoći Srbiji i to smo već više puta dokazali – zaključio je Lolobridida,

dodajući da je prisustvo velikog broja italijanskih firmi i zainteresovanih preduzetnika siguran dokaz da mesto za saradnju postoji i da je budućnost upravo u agrobiznisu bez granica.

Direktor Divizije međunarodnih banaka članica grupe Intesa Sanpaolo **Marko Elio Rotinji** ukazao je da ova bankarska organizacija daje podsticaj poljoprivrednom sektoru i promovise bezbednosti hrane.

– Prisutni smo u Srbiji od 2005. godine i preko Banke Intesa Beograd subvencionisemo poljoprivredu davanjem kredita, pružamo podršku malim i srednjim preduzećima u i poljoprivrednom i prehrambenom sektoru, agrobiznisu... – naglasio je Marko Elio Rotinji. ◆

SRBIJA MOST IZMEĐU ISTOKA I ZAPADA

Generalni direktor Novosadskog sajma **Slobodan Cvetković** je istakao da 90. međunarodni poljoprivredni sajam potvrđuje da se između Italije i Srbije „desila ljubav na prvi pogled“, o čemu svedoči obostrano veliko interesovanje i ostvareni poslovi, i da je ova priredba bila i ostace

most između Istoka i Zapada – Italija nikada ne bi propustila priliku da se nađe na 90. međunarodnom poljoprivrednom sajmu na kojem se, uz promociju sopstvenih proizvoda, otvara mogućnost za uspostavljanje novih poslovnih kontakata i saradnje – rekao je Cvetković. ◆

AKCIJA KOJA JE UJEDINILA NOVOSADSKI SAJAM, KOMPANIJU „STAMEVSKI“ I NURDOR

METRI HUMANIH I SLATKIH UKUSA

Tri različita i značajna jubileja: 100 godina Novosadskog sajma, 70 godina porodične kompanije „Stamevski“ i 20 godina Udruženja „Nurdor“, ujedinila je one koji ih obeležavaju u realizaciji jedinstvene, humane i slatke akcije „Human i sladak“. To znači da će posetioce koji tokom 90. međunarodnog poljoprivrednog sajma na samom izlasku iz Aule Novosadskog sajma svakog dana dočekivati torta. Svakog dana biće posluženo deset metara torte, a posetioци mogu da uzmu po parče, koje se ne naplaćuje već se u staklene kutije ostavlja dobrovoljni prilog. Sav prikupljen novac namenjen je izgradnji nove „Nurdorove“ roditeljske kuće.

– U okviru ove društveno-korisne i humane akcije posetiocima ćemo ponuditi ukupno 70 metara torti, odnosno oko 1.500 parčadi – kaže direktor porodične kompanije „Stamevski“ **Aleksandar Stamevski**. – Pre svega, očekujemo da

će posetioци pozdraviti ovu ideju, zatim da će učestvovati u ovoj humanoj akciji, a svakog dana će imati priliku da probaju različite torte. Nakon čokoladne torte slede voćna, doboš, reformala... Koliko će novca posetioци donirati je lična stvar svakog od njih, a najvažnije je da se učestvuje i tako pomogne onima kojima je pomoć potrebna.

Kako će na stolu svakog dana biti izloženo nešto novo i slatko i humano, posetioци imaju priliku da svakog dana iznova budu humani.

– Na kraju ove manifestacije znaće se koliko je novca prikupljeno i on će biti predat

Udruženju „Nurdor“. Želim da se zahvalim Novosadskom sajmu koji nam je omogućio da na ovakav način obeležimo jubilej, da se sretnemo s velikim brojem ljudi i da zajedno pružimo podršku jednom veoma važnom udruženju – ističe Stamevski. ◆

NA ŠTANDU POKRAJINSKOG SEKRETARIJATA ZA PRIVREDU I TURIZAM

„NAJBOLJE IZ VOJVODINE“

Na štandu Pokrajinskog sekretarijata za privredu i turizam predstavlja se više od 30 proizvođača, manifestacija i usluga iz Tovariševa, Stare Pazove, Sombora, Čuruga, Stapara, Bačke Topole, Banatskog Velikog Sela, Šida, Palića, Bačke Palanke i Novog Sada. Ono što ih povezuje je to što imaju sertifikat i znak „Najbolje

kvalitet se proverava – resertifikacija se radi svake godine. U prethodne dve godine dodeljena su 42 sertifikata, a među onima koji su ga dobili su farmeri, proizvođači organskog povrća, vinarije, udruženja, zanatlije, turističke organizacije, Tamburica Fest, Exit i, naravno, domaćin – Novosadski sajam.

iz Vojvodine“. Da bi ga zaslužili, morali su da prođu dug put koji podrazumeva potvrdu kvaliteta koji kontrolišu dve sertifikacione kuće.

A kad se taj znak dobije onda je samo deo posla napravljen jer od kvaliteta, na osnovu kojeg je na tri godine dobijen sertifikat, ne sme da se odstupa. Jer,

Naredni konkurs za dobijanje prestižne oznake, kao potvrde visokog kvaliteta – „Najbolje iz Vojvodine“, biće otvoren za mesec dana. Sve informacije o konkursu i uslovima koji moraju biti ispunjeni mogu se naći na sajtu Pokrajinskog sekretarijata za privredu i turizam. ◆

NA IZLOŽBI MEHANIZACIJE

SNAŽNA MAŠINA „MEKOG“ HODA

Najskuplji traktor na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu od standardnih je duplo veći i pored toga što ima više od 500 konjskih snaga, može da se opiše i kao snažna mašina „mekog“ hoda. Naime, bez obzira na veličinu, taj zglobni traktor ima odlične manevarske sposobnosti i minimalni radijus kretanja, a to znači da će se brže okretati na krajevima parcela. Gigantski gabariti i težina od 25 tona ne znače da traktor STEIGER 500 AFS CONNECT sabija zemljište, pa zahvaljujući naprednim inženjerskim tehnologijama ostavlja trag kao i čovek težine 100 kilograma.

AFS je oznaka tehnologije za precizno navođenje, a CONNECT znači da je obezbeđeno dvadeset četvoročasovno praćenje servisne službe, kao i kontakt

vozača i vlasnika traktora koji na svom telefonu ili računaru može da prati rad traktora. Vozaču je obezbeđena udobnost, preglednost i minimalni nivo buke.

Traktor isporučuje sirovu vučnu snagu sa minimumom utrošenog goriva po jedinici površine. To ga čini izuzetno efikasnim za individualna poljoprivredna gazdinstva koja obrađuju velike površine, pa se investicija posle nekoliko godina višestruko isplati, naglašavaju na štandu Agromarket Machinery Novi Sad, koja je članica Agromarket grupe u Kragujevcu. Iako je s cenom od 462.000 evra + PDV, najskuplji traktor na ovogodišnjem Poljoprivrednom sajmu, već prvog dana bilo je zainteresovanih i domaćih i stranih kupaca. ◆

KOMBAJN IDEAL 8 PREMIJERNO U SRBIJI

Inter Agrar sa Čeneja, deo grupe Inter eksport Slovenija na Novosadskom sajmu predstavlja više od 40 traktora, pogonskih i priključnih mašina. Među njima je i najskuplja mašina na 90. međunarodnom poljoprivrednom sajmu kombajn IDEAL 8 sa žitnim i hederom za suncokret, kao i adapterima za kukuruz, a cena je 700.000 evra + PDV.

metra. Sa tim hederom težak je 30 tona, pa umesto točkova ima gumene gusenice, kako bi i, pored velike težine, sabijanje zemljišta bilo što manje. Kapacitet bunkera je 17.000 litara, a to znači da može da ponese više od 14 tona žitarica. Uz manju potrošnju goriva omogućava brže, efikasnije i čistije skidanje letine. Ima navigaciju, smanjen

Ovaj kombajn je iz Italije, gde je proizveden u fabrici u Breganzi, direktno stigao u Novi Sad, pa je predstavljano na Poljoprivrednom sajmu istovremeno i promocija tog kombajna u našoj zemlji. Taj crni lepota, kako su ga odmah prozvali posetioci Sajma, visok je četiri metra, dugačak devet, a širok 3,3 metra. Širina izloženog žitnog hedera je 12,2

nivo buke, kao i automatsko podešavanje parametara što kombajneru olakšava posao.

Već prvog dana javili su se potencijalni kupci za najskuplju mašinu izloženu na Poljoprivrednom sajmu. Ko prvi donese odluku da je kupi dobiće je odmah po završetku Sajma. Ostali – dogodine u ovo doba. ◆

WELCOME HOME
NEW LIFE TURKEY
REAL ESTATE & SERVICE

Visit us in Alanya

**Agencija za
Nekretnine**

New Life Turkey
Agencija za nekretnine sa sedištem u Alanji. Dugogodišnji rad na teritoriji Alanje, Severnog Kipra i Istanbula. U ponudi pored naših projekata nudimo i gotove stanove. U sklopu prodaje imamo i servis za sve prateće elemente kupovine kako bismo klijentima omogućili što ugodniju kupovinu. Saradnjom sa nama, našim klijentima nudimo potpuni ugođaj investiranja u nekretnine.

NAJSKUPLJI SPECIJALIZOVANI KOMBAJN ODMAH PRODAT

Motor „mercedes-benz“ i pocinkovani svi delovi poljoprivredne mašine, neke su od karakteristika koje su već prvog dana Sajma privukle pažnju posetilaca za, u našoj zemlji premijerno predstavljen, kombajn za šećernu repu i korenasto povrće Grimme REXOR 6200 platinum proizveden u Nemačkoj. Osim što je lakši u odnosu na slične mašine, njegove prednosti su i to što može da prihvati 20 tona useva, ima rezervoar goriva zapremine 1.300 litara, snagu veću od 650 konjskih snaga, a može da se koristi i u ratarskoj i u povrtarskoj proizvodnji. Ta izložena samohodna vadilica po ceni 670.000 evra + PDV prodana je čim su se

kapije Sajma otvorile, pa zainteresovani sada dogovaraju isporuku za sledeću sezonu, i to po ceni koja je nešto viša od ovogodišnje.

ITN Group Zemun na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu premijerno predstavlja i specijalizovane mašine i opremu za voćarstvo poljskog proizvođača Jagoda. U ponudi su tresaći za višnje, trešnje, masline, šljive, ali i kombajni za malinu, borovnicu, aroniju, jagode, kao i za orašaste plodove. Ova kompanija je od početka ove godine uvoznik i distributer i austrijske firme BAUER, najpoznatijeg brenda među sistemima za navodnjavanje. ◆

JAVNO OCENJIVANJE KONJA I OVACA NA MANJEŽU

KONKURENCIJA I VELIKA I KVALITETNA

Prvi dan 90. međunarodnog poljoprivrednog sajma na Manježu je prošao u znaku javnog ocenjivanja konja i ovaca, koje se nastavlja i danas. Kad je reč o konjarstvu, na Sajmu se našlo 88 najboljih grla.

– Ove godine imamo zaista veliku

Štrbac sa Departmana sa stočarstvo Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu. – Među rasama tu su i kavepijen, balkanski magarac i dva primerka bosansko-brdskog konja. Zadovoljni smo rasnim sastavom, premda je ovo prvi put da nemamo ni jedno grlo noniusa, što je

konkurenciju među prijavljenim grlima.

Pretežno je zastupljena lipicanerska rasa, uz hrvatske hladnokrvnjake, koji su sledeći po brojnosti - kaže predsednica Komisije za ocenu kvaliteta konja Ljuba

naša autohtona rasa.

U poređenju s prethodnim godinama, ukazuje Ljuba Štrbac, primetan je visok kvalitet grla konja, vidi se da ogajivači sve više ulažu u selekciju, način držanja i

pripremu grla.

– Za konjare je najsvečaniji dan ponedeljak, kad se najbolja ocenjena grla izvode u užu krug. Danas je takmičenje u preponskom jahanju, u sredu ćemo imati vožnju zaprega, a u četvrtak se dodeljuju nagrade.

Među izlagačima su i konjari iz Kaća, koji učestvuju sa kobilom Majlom, koja je 2018. godište. Po rečima Anđele Operman, očekuju da prođu u užu krug, a potom i da osvoje neko od najviših mesta. Kobilu su spremali poslednjih nekoliko meseci kako bi bila što reprezentativnija za 90. međunarodni

poljoprivredni sajam.

Kad je reč o ocenjivanju ovaca, ove godine se na Sajmu nalazi 497 grla devet rasa.

Najzastupljeniji je il de frans, potom virtemberg i romanovska, kao i jedna kolekcija teksela. Od autohtonih rasa, tu su sjenička ovca, cigaja, vlaška vitoroga žuja, koja je ove godine prvi put na Sajmu, kao i jedna kolekcija od deset grla ovce bardoki sa Kosova.

– Izložena grla su u kondiciji koju zahteva ovakva manifestacija, vidi se da su se proizvođači potrudili da ih pripreme adekvatno i zadovoljni smo onim što smo videli – ističe član Komisije za ocenjivanje ovaca Siniša Bjedov, inače rukovodilac Odeljenja za stočarstvo na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu. – Narednih godina očekujemo da će se broj izloženih ovaca zadržati na ovom nivou ili će doći do povećanja. U perspektivi je da se pojavljuju nove rase koje do sada nisu bile, što će pratiti trendove tržišta. ◆

KUPACA VEĆ IMA

Stočar iz Vašice kod Šida Stanislav Adamov, drugi put je na Sajmu i izložio je tri rase ovaca: 180 grla virtemberga, 15 safolki i dvadesetak teksela. Sve ovce su mu umatičene, tako da ima pravo na subvencije od države. Kako kaže, očekuje da na 90. međunarodnom poljoprivrednom sajmu osvoji neku

od nagrada za virtemberg ovce, kao i za trogodišnjeg ovna.

– Svake godine prodajemo ovce preko državnog konkursa, do 50 ženki, dok smo prvog dana Sajma prodali dva virtemberga i jednu safolku, pa smo prilično zadovoljni – ističe Adamov. ◆

PORODIČNO POLJOPRIVREDNO GAZDINSTVO MLEKARA FARMER

ZA SREĆU JE POTREBNO MALO SIRA

Porodično poljoprivredno gazdinstvo Mlekara Farmer neguje tradiciju prerade mleka dugu više od 100 godina, koja se prenosi s kolena na koleno i zasniva se na ručnoj proizvodnji sira. Najmlađi član tog porodičnog biznisa je školskog uzrasta, a najstariji je u osmoj deceniji života.

Recepti za sireve su jednostavni: visoko kvalitetno kravlje mleko iz sopstvene proizvodnje, mnogo ljubavi, truda i umeća. Jedini aditivi u njihovim sirevima su, kako kažu, alhemija prelepog vođanskog sela Čuruga, miris lipa, povetarac sa Tise i Bisernog ostrva. Njihov moto je „Za sreću je potrebno malo sira“, a za kilogram njihovog sira potrebno je od 5 do 15 litara mleka. U

ponudi imaju više vrsti sireva, od gaude, parmezana i kačkavalja, pa do rolovanog i sitnog sira. Za gril-sir, koji može da se prži ili peče na roštilju, dobili su Zlatnu medalju Novosadskog sajma.

Pre dve godine čuruška Mlekara Farmer pobedila je na nacionalnom Takmičenju za najbolju tehnološku inovaciju – za automatizaciju tradicionalne ručne proizvodnje sira. Sir iz Čuruga može da se nađe u specijalizovanim delikatesnim prodavnicama u Novom Sadu i Beogradu, a posle Međunarodnog poljoprivrednog sajma velike su šanse da će se naći i na trpezama u inostranstvu. ◆

IZLOŽBA „PŠENICA – OD NJIVE DO TRPEZE“

HLEB SE MESIO I U KAMENOM DOBU

Izložba „Pšenica - od njive do trpeze“, koja je pripremljena u saradnji Novosadskog sajma i Muzeja Vojvodine upriličena je u Hali 6. Predstavljeno je 90 eksponata koji prikazuju kako se uzgajala pšenica od pojave ratara do polovine 20. veka. Posetioci ovogodišnje sajamske manifestacije mogu da vide kako su nekada izgledale vršilice, plugovi, valjci, drljača, sejalice, tragače, grablje i druga drvena mehanizacija koja se prilikom uzgoja i žetve koristila u 19. i 20. veku. Tu su i dečji crteži, kao i strašila koja su vredne dečje ruke napravile na osnovu slika iz minulih vremena. U pripremi i izradi dela ove izložbe učestvovali su kustosi Muzeja Vojvodine iz mnogih oblasti, te su tako iz više uglova osvetlili i prikazali minulo vreme.

Arheobotaničar Muzeja Vojvodine **Aleksandar Medović** naglašava da je deo mehanizacije preuzet iz Poljoprivrednog muzeja u Kulpinu,

dok su botanički, etnološki, arheološki i pedagoški deo doprinos kustosa muzeja. Želja je da se posetiocima dočara priča o prvim sortama pšenice, a bilo ih je pet u mlađem kamenom dobu, koje su pre 8.000 godina uzgajala na ovim prostorima.

– Muzej Vojvodine prepoznao je činjenicu da je 90. međunarodni poljoprivredni sajam značajna nacionalna manifestacija i da 100 godina postojanja Novosadskog sajma predstavlja jubilej vredan divljenja, pa je pravo mesto za ovakvu izložbu – rekao je Medović.

Pored poljoprivrednih mašina, ova izložba prikazuje i kako se nekad radilo na njivama – priprema zemljišta, setva, žetva, čišćenje i sortiranje, transport i skladištenje, mlevenje i upotreba. Po Medovićevim rečima, posetioci će moći da probaju i pivo od nekadašnje pšenice koju danas imamo samo mi. ♦

JELA IZ STARINA

Tokom Sajma posetioci će moći da probaju i proizvode iz arheobotaničke bašte Muzeja Vojvodine. Biće pripremana jela iz starina, a moći će da se probaju danas i 25. maja. ♦

EKOPATENT IZ VRBASA DESET GODINA NA MEĐUNARODNOM POLJOPRIVREDNOM SAJMU

BOLJI PRINOSI UZ ORGANSKO ĐUBRIVO

– Firma Ekopatent iz Vrbasa postoji 15 godina, a proteklih deset stalni smo izlagači na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu – kaže Dragan Jakovljević iz ovog preduzeća. – Proizvodimo i prodajemo tečna đubriva, biljnih supstrata i biljnih stimulatora, sertifikovani smo proizvođač superkoncentrovanih organskih đubriva i aktivatora klijanja semena, preparata za zaštitu bilja, odnosno proizvoda za tretiranje zemljišta. Kupci su zadovoljni kvalitetom naših proizvoda jer uz njihovu primenu ostvaruju bolje i veće prinose, imaju manje problema sa bolestima, a ostvaruju i uštedu energije i vremena.

Tečna đubriva iz Ekopatenta mogu da se primenjuju u ratarskoj, povrtarskoj i voćarskoj proizvodnji, prodaju se širom Srbije u poljoprivrednim apotekama, a izvoze se u Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu i Albaniju. Kako

ističu, njihovi proizvodi se nalaze na listi najbolje plasiranih domaćih proizvoda koji ispunjavaju stroge zahteve i klasične i organske poljoprivrede. Značajno je i što se proizvodi Ekopatenta testiraju više godina na poljoprivrednim zemljištima različitih kvaliteta i klasa, u voćarstvu, povrtarstvu, kao i u proizvodnji ukrasnih biljaka, mladica, sadnica...

– Na ovogodišnjem poljoprivrednom sajmu očekujemo dobru posećenost, susrete sa poslovnim partnerima i kolegama i, naravno, poljoprivrednicima i svima kojima su naši proizvodi potrebni. Uputićemo ih u to kakvog su kvaliteta, daćemo im savete i preporuke. Sarađujemo i sa poljoprivrednim proizvođačima, na oglednim poljima, i tako se potvrđuje da se uz upotrebu naših proizvoda ostvaruju dobri rezultati i prinosi. ♦

KOD HALE 24

ATRAKTIVNI URBANI SALAŠ

Jubilarni 90. međunarodni poljoprivredni sajam ove godine obogaćen je još jednom novinom jer se na otvorenom prostoru kod Hale 24 smestio atraktivni Urbani salaš. Posetioci Sajma imaju priliku da, u toj svojevrsnoj povrtarskoj oazi, saznaju sve o biobaštama, onim koje omogućavaju da se uzgaja na terasama.

nadzemnog dela, pa na adekvatan biološki način štiti malu proizvodnju. Kako je potrošnja mineralnih đubriva u potpunosti isključena iz ovog sistema proizvodnje, uglavnom se koriste biološki preparati za prihranu, zaštitu ili drugu potrebu – pojašnjava Vlajić.

Oni koji posete Urbani salaš imaju priliku da vide različite sorte paradajza,

– Podržavamo ovu dobru inicijativu Poljoprivrednog sajma jer nam to omogućava da našim znanjem, semenom i sadnim materijalom pokažemo posetiocima da postoje biobašte koje su održive u urbanoj sredini i obezbeđuju proizvodnju za sopstvene potrebe, a zdravstveno su bezbedne – kaže Slobodan Vlajić sa Instituta za ratarstvo i povrtarstvo. – Urbane bašte su održive na terasama, na prostoru koji ima dovoljno sunčeve svetlosti, pa je uz adekvatnu negu i odabir supstrata moguće uzgajati različite biljne vrste.

Biobašte potpuno isključuju upotrebu hemijskih sredstava, te se, da bi zasad dobio adekvatnu zaštitu, koriste združeni usevi, odnosno kombinacija biljnih vrsta koje se međusobno potpomažu.

– Recimo, kadifica je jedna od cvetnica koja je široko prisutna jer odbija različite štetočine iz zemljišta i

paprike, tikvice i pasulj u poniku, ali i pravilno rastojanje sadnica u redu.

– Kod nas se mogu dobiti sve informacije o položaju koji odgovara određenoj biljnoj vrsti: da li je potrebno da se biljke gaje uz oslonac ili ne, stručnu pomoć, kao i odgovore na pitanja o urbanoj proizvodnji kako bi bila održiva i kako bi uzgajivači ubrali plodove svog rada.

Zato često kažemo da ti proizvođači imaju duplo zadovoljstvo: i kad proizvode i kad uživaju u plodovima svog truda – napominje naš sagovornik, dodajući da je ovakva proizvodnja sve zastupljenija.

Urbani salaš realizuje se na inicijativu Novosadskog sajma, uz podršku Instituta za ratarstvo i povrtarstvo, Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu i šest poljoprivrednih gazdinstava. ♦

DANAS NA SAJMU

KONGRESNI CENTAR „MASTER“

12.30 – 13.30 časova, Sala 2

Agropanonka MTZ Finke

ŠTANDOVI IZLAGAČA, HALA

„MASTER“, ŠTAND POKRAJINSKOG SEKRETARIJATA ZA PRIVREDU I TURIZAM

10.30 - 11.30 časova

Prezentacija: Dan za goste i aktuelni projekat „Najbolje iz Vojvodine“

Predstavljanje manifestacije Gastro Srem, Turistička organizacija Stara Pazova

12.00 časova

Programsko predstavljanje Novog Pazara u Novom Sadu

- Kulturno-umetnička društva iz Novog Pazara

- Nakon kulturno-umetničkog programa, posetioci će moći da probaju tradicionalne novopazarske specijalitete

- Tradicionalna pesma iz Novog Pazara „Kad pogledam sa Bedema“

- Najava događaja

- Pozdravni govor direktora

Turističke organizacije Novog Pazara, Dejana Belojice

- Hor Isa-beg – sevdalinke

- KUD „Golija“ – Kolaž bošnjačkih

i srpskih igara Novog Pazara i okoline

- Hor Isa-beg – sevdalinke

- Završna reč i degustacija

gastronomskih specijaliteta iz novopazarskog kraja

14.30 - 19.00 časova

Nastavak predstavljanja gostiju

i nosilaca sertifikata „Najbolje iz Vojvodine“

MANJEŽ NOVOSADSKOG SAJMA

Javno ocenjivanje goveda

Takmičenje u preponskom jahanju

OVČARNIK 34

Javno ocenjivanje ovaca ♦

NOVI SAD FAIR

20-26/5/2023

www.sajam.net

FAIR INFORMATION

90th INTERNATIONAL AGRICULTURAL FAIRNovi Sad / 21st May 2023

№ 1

90th INTERNATIONAL AGRICULTURAL FAIR DECLARED OPEN

AGRICULTURE IS PRIORITY, THE STATE IS A COLLOCUTOR

- Agriculture is among the priorities of the Serbian government, which means that we want to use sensible, peaceful dialogue in every possible way to solve the issues we are experiencing in this field, said the Minister of Agriculture, Forestry and Water Management **Jelena Tanasković** at the opening ceremony of the International Agricultural Fair. – I would like to congratulate the organizers and hosts on the jubilee 90th International Agricultural Fair. The Partner country of this year's event in Italy, which has previously shown that it is a remarkable friend of the Republic of Serbia, especially when it comes to agriculture. This is also confirmed by the commodity exchange of agricultural and food products between the two countries, which amounted to 583.5 million euro in 2022, which is by 20 percent more than in 2021. The potential for improving the cooperation is great and I am sure we are going to explore that option.

She also expressed her gratitude to Serbian farmers for their dedication and the fact that they are enduring all pressures, working and producing and

struggling with all difficulties on the market, especially now, when agriculture is facing a very difficult situation due to

the global crisis.

- I would like to tell them that their state, led by President Aleksandar Vučić and the Serbian government, is with them, and that they should not see us as someone sitting on the other side of the table, but as their collocutors and friends. I am their representative in the government, and I will try to be one of them, represent them and make the most of the situation in order to overcome the current problems, establish a new system of functioning directed towards Europe, which is our destination. I am grateful because you know your state will always be behind you, that the agrarian policy is at a very high level and that we deal with it every day. We are trying to increase the livestock population, reach the quality and standards or European products and penetrate new markets. One such market in China, with whom we have already signed two important protocols, important for our farmers dealing with production of honey and pet food. We are looking for new markets, because Serbia is producing products of very high quality, which could be competitive on the European and international markets, said Jelena Tanasković.

She pointed out that the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management supported the National Livestock Exhibition and the Exhibition of Genetic Potential. According to her, genetic potential is a topic dealt intensively by the Ministry, because it is an opportunity to boost profitability of farmers' work and a method that would increase their competitiveness on international markets.

Apart from a collective exhibition featuring Italian companies dealing with agriculture, Italy, the Partner country

of the 90th International Agricultural Fair, is preparing a number of cultural events around Novi Sad. The Minister of Agriculture of Italy **Francesco Lollobrigida** emphasised that this event was an opportunity to discuss the future of both countries, Serbia and Italy, primarily in terms of cooperation in agriculture.

- It is my honour to be here and visit for the first time this country with which we have historical and cultural ties and I hope other links will be established soon. I will talk with Minister Tanasković about what constitutes the future of both countries, and that is promotion in the field of agriculture. I expect a lot of positive results in the fields of research and production of high-quality agricultural products, especially in this time of globalization, said Lollobrigida. It is very important to provide support to each other, because such cooperation is bound to be beneficial to both parties.

The General Manager of the Novi Sad Fair **Slobodan Cvetković** pointed out that in the year when the Novi Sad Fair is celebrating its 100th anniversary, it is also organising the 90th International Agricultural Fair, featuring more than 1,100 exhibitors from 26 countries, while businesspeople from 14 countries will present their offer at collective exhibitions.

- The Fair will be marked by the Exhibition of Agricultural Mechanisation, the Exhibition of Organic Produce and PDO Products, the National Livestock Exhibition and the Exhibition of Genetic Potential, as well as the Day of Livestock Breeders and the Day of Fruit Growers, said Cvetković. – We have tried to use synergy among all levels of governance and all partners in order to prepare this memorable event. ♦

JUBILEES MARK THE BEGINNING OF A NEW CENTURY OF DEVELOPMENT

The Mayor of Novi Sad **Milan Đurić** said that the jubilees of the Novi Sad Fair were also an opportunity to stop, reflect and appreciate the importance of invested efforts and dedication, which are both a lesson and preparation for the future.

- When we look back at the distant 1923, when the first Exhibition was organised in Novi Sad, the first in the history of Novi Sad, it is clear that this event has not only remained in the city, but that it has also grown with the city and thus became its integral part, said Đurić. – The jubilees mark the beginning of a new century of development and I believe that the Novi Sad Fair and the International Agricultural Fair, as an ambassador of our city, will continue to grow with Novi Sad and that new generations of citizens of Novi Sad will continue to attend these events.

He pointed out that the City of Novi Sad was continuously supporting farmers from its territory and that this year the support amounted to 70 million dinars.

- We are allocating funds for young farmers, for farmers dealing with organic production, and there is a new program of support to small family farms dealing with processing, as well to winemakers. Every year, the city council's Department of Economy is present at the Agricultural Fair and citizens can obtain information about all programs and subsidies, while former beneficiaries of subsidies can give presentations to visitors, said Đurić. ♦

ГЛОБОС

ОСИГУРАЊЕ

Генерални спонзор
90. Међународног
пољопривредног
сајма у Новом Саду

Зашто бирам Глобос осигурање?

- Желим партнера, који ће мени и мојој породици бити ослонац и пратити нас у корак на путу од семена до плода
- Желим да не бринем за род мојих њива и воћњака
- Желим да не страхујем од природних непогода
- Коректна, квалитетна и конкурентна понуда
- Одличан однос премије и сигурности коју ми осигурање пружа
- Плаћање премије у ратама
- Брз излазак на терен ради процене штете
- Најпрогресивнији осигуравач у последње 3 године
- Домаћи осигуравач са квалитетним реосигурањем
- Стручан кадар са вишегодишњим искуством у осигурању усева и плодова
- Територијална организација са брзим реаговањем на захтеве осигураника

ОСИГУРАНО?

Осигурано од губитка количине и квалитета